

ἐν Γαλλίᾳ. Κατὰ τὸ 1662, δὲν ὑπῆρχον εἰσέτι δη-
μόσια καφενίτσα ἐν Παρισίοις. Γενικῶς ὅθεν λαλαῦ-
ντες, λέγομεν, διὲν ὁ καφὲς κατέστη κοινὸς ἐν Εὐρώπῃ
παρὰ τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος.

Ὁ Σολιμάν Ἀγάς, πρέσβης τῆς Πύλης παρὰ Λου-
δοβίχ ΙΔ' εἰσήγαγε πρῶτος, τῷ 1669, τὴν χρῆσιν
τοῦ καφέ εἰς Παρισίους. προσέφερεν ἐξ αὐτοῦ εἰς διά-
φορα ἐπίσημα πρόσωπα, ἐξακολουθήσαντα τὴν χρῆσιν
τοῦ ποτοῦ καὶ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πρέσβους.
Ὁ καφὲς ἐπωλήθη ἐν Παρισίοις ἀντὶ 40 ταλλήρων ἡ
λίβρα ἀκολούθως ὅμως ἡ ἀξία αὐτοῦ ἡλαττώθη.

Ὁ Πατσκάλ, Ἀρμένιος, ἐτὶ τινα μετὰ τοῦτα, τῷ
1672, ὑνέστησε καφενεῖον εἰς τὴν πανήγυριν τοῦ ἁγ. Γερ-
μανοῦ. τῆς πανηγυρικῶς διαλυθείσης, μετήνευχε τὸ κα-
τάστημα αὐτοῦ παρὰ τὴν ἀκτὴν, ἀπέναντι τῆς Νέας
Γερύρας· ἀλλὰ τὸ κατάστημα τοῦτο ἦτο εἶδος τι
αἰθούσης, ἐν ᾗ ἐφοίτουσαν ξένοι καὶ τινες ἱππότες τῆς
Μιλίτης. Ὁ Πατσκάλ, βλέπων τὸ καφενεῖον αὐτοῦ ὁ
ἦσαν συγκαζόμενον, ἀνεχώρησεν εἰς Λονδίνον.

Σικελὸς τις, ὀνόματι Προκόπιος, ἐπἀνέθετε τὸν
καφὲν εἰς ἐνέργειαν. μιμηθεὶς οὗτος τὸν Πατσκάλ ἀπε-
κρίσθη εἰς τὴν πανήγυριν τοῦ ἁγ. Γερμανοῦ, ὅπου εἴλ-
κει τὴν λαμπροτέραν συναναστροφὴν διὰ τῆς καλῆς
καίτης τοῦ καφέ. Ἀπὸ τῆς πανηγύρεως μετήνευ-
χε, κατὰ τὸ 1633, τὸ κατάστημα ἀπέναντι τοῦ θεά-
τρου τῆς Γαλλικῆς Κωμωδίας, ὅπου τὸ καφενεῖον
ἀρχεῖ εἰσέτι.

Μετ' οὐ πολὺ, ὁ Μαλιβάν, Ἀρμένιος καὶ οὗτος, ὁ-
νείκε νέον καφενεῖον κατὰ τὴν ὁδὸν Bussy, παρὰ τῷ
ἐργαστηρίῳ εἰς τὰ περίεξ τοῦ ἁγ. Γερμανοῦ. Ἐ-
κείθεν μετέβη εἰς τὴν ὁδὸν Férou, παρὰ τὸ Saint
Suprice· ἀλλ' ἐντὸς ὀλίγου ἐπαγγέλλειν εἰς τὴν προτέραν
αὐτοῦ διαμονήν, κατὰ τὴν ὁδὸν Bussy. Ὁ Μαλιβάν,
ἐκδοθέντος χάριν, ἀναγκασθεὶς ν' ἀποδημῆσιν εἰς Ὀλ-
ανδίαν παρεχώρησε τὸ καφενεῖον εἰς τὸν Γρηγόριον,
ἀγρετὴν αὐτοῦ, ἐλθόντα ἐξ Ἰσπαχᾶν μετὰ τινων ἄλ-
λων Ἀρμενίων.

Διάφορα ἕτερα μικρὰ κα-στήματα συνεστήθησαν
ἐκταλδοδιαδόχως, ὅτε τέλος Στεφάνος τις, ἐξ Ἀλεπίου,
ἐκείσε πρῶτος ἐν Παρισίοις αἰθουσαν κεκοσμημένην
ἐκ κατόπτρων καὶ μαρμαρίνων τραπέζων, κατὰ τὴν ὁδὸν
ἁγ. Ἀνδρέου τῶν τεχνῶν (Saint André des Arts)
ἀπέναντι τῆς γέφυρος ἁγ. Μιχαήλ (Saint-Michel)
τοῦ καφενεῖον τοῦτο σώζεται καὶ τὴν σήμερον ἐτι, κα-
τὰ τὴν αὐτὴν θέσιν, ὑπὸ τὸ ὄνομα Café Cuisinier δὲν
ἀνταρτᾷ δὲ ψεῦδον τὴν μεγάλην ὑπόληψιν ἧς πρό το-
ῦτου ἀπολαύει.

Ἐν τούτοις ὁ ἀριθμὸς τῶν καφενείων δὲν ἤρξανεν ἐ-
κταλδοτικῶς, καὶ μηδὲν ἐφαίνετο προαγγέλλον τὴν ἐπι-
σχάνην ἧς ἐμελλε ν' ἀπολαύσῃ ποτὲ τὸ ποτόν τοῦτο.

Πάντες, νομίζω, γνωρίζομεν τὴν ἀκόλουθον φράσιν
τῆς κυρίας Σεβινιέ, ὁ Ῥακίνας παρελεύσεται ὡς ὁ
καφὲς· ἀλλ' ὁ Ῥακίνας δὲν παρήλαε, ὁ δὲ καφὲς κατέσ-
τη ἀνάγκη γενικὴ, ἣν ὁ Ναπολέων ἐπὶ τῶν ἡμερῶν
αὐτῶν, μὲθ' ὅλης αὐτοῦ τῆς ἰσχύος δὲν ἤδυνήθη νὰ κα-
τατρέψῃ.

Κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Στεφάνου ἐξ Ἀλεπίου,
ἐργαστήρια ἐν οἷς ἐπωλεῖτο καφὲς ἦσαν, κατὰ τὴν

μαρτυρίαν συγγραφέως τινος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, κα-
ταχώγια μεγαλοπρεπῆ, κεκοσμημένα διὰ μαρμαρίνων
τραπέζων, κατόπτρων καὶ χρυσολλίνων πολυελαίων,
ἐν οἷς πληθὺς ἐπιστῆμων ἀνδρῶν τῆς πόλεως συνηθροί-
ζοντο, οὐχὶ τόσοι χάριν τοῦ καφέ, ὅσον χάριν τῶν
νέων τῆς ἡμέρας. Περισσότερον κρίνομεν ν' ἀναφέρωμεν
ἐκταλδοῦν, ὅτι ἡ δημοσίευσίς τῶν ἐφημερίδων χρονολο-
γεῖται ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ καφέ εἰς Γαλλίαν.

Κυρία ὑψηλῆς τάξεως συχνάκις ἐσταμάτουσιν μετὰ
τῶν ἀμαξῶν αὐτῶν ἐνώπιον τῶν ἐπισημοτέρων καφε-
νεῖων, ἀφ' ὧν προσέφερον αὐταῖς, διὰ τῶν θυρίδων,
καφὲν ἐντὸς ἀργυρῶν φιαλίων.

Κατὰ τοὺς πρώτους τούτους χρόνους, χωλὸς τις,
βραχυσώμος, Κανδιώτης καλούμενος, καθαρὸν χειρὸς
μακτρον ἐξωσμένος, ἔφερον διὰ μὲν τῆς μῖσς χειρὸς
πύραυλον μὲ θερμορρόην, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας εἰδὸς τι
κρήνης πλήρους ὕδατος, ἐνώπιον δ' αὐτοῦ δίσκος ἐκ
λευκοσιδήρου, κεκοσμημένον ὑφ' ὧν τῶν ἀναγκαίων ἐ-
πίπλων τοῦ καφέ· περιεφέρετο οὕτως τὰς ὁδοὺς τῶν
Παρισίων κράζων καφὲ, καφὲ! Οἱ ἐπιθυμοῦντες
τὸ ποτόν, προσεκύλουν αὐτὸν ἐντὸς τῆς οἰκίας, καὶ
ἀντὶ 20 σολιδίων, ἐπλήρου οὗτος ἀγγεῖον, χορηγῶν
καὶ τὸ ἀναγκαῖον σάκχαρι. Ὁ Κανδιώτης, ὁ χωλὸς,
ἔσχεν ὡς συνεταῖον εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ ἐμπορίου
τὸν καλούμενον Ἰωσήφ, ἐξ Ἀματοῦ ἑλκόντα τὸ γέ-
νος, ἐλθόντα εἰς Παρισίους πλουτισμοῦ χάριν διὰ
τοῦ καφέ. Τῷ ὄντι, ἐπέτυχεν διότι ἀπέβησε πλου-
σιώτατος, καταλείψας κατὰ τὴν γέφυραν
Notre Dame.

Οἱ καφεπῶλαι ἔπεμπον καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν πόλιν
καφὲν ἐπὶ κινήτων ἐργαστηρίων, ὅθεν τὸ ὄνομα Caba-
ret, διδόμενον εἰς τοὺς ἄνιυ ποδῶν δίσκους, ἐφ' ὧν θέ-
τουσι τοὺς κυσθίσκους καὶ τὰ ἐκ Πορσελάνης ἀγγεῖα,
τὰ ὠρισμένα διὰ τὸν καφὲν, τὸ τέτον καὶ πόνουσιν.

Αἱ ἐπιτυχίαι τοῦ Στεφάνου ἐξ Ἀλεπίου καὶ τοῦ Προ-
κόπιου, ὧν τὰ καφενίτσα ἐσχυράζοντο ὑπὸ τοῦ Βολ-
ταίρου, τοῦ Πύρωνος, τοῦ Σαίιν Φοά καὶ
λοιπῶν, παρικήνησαν τινὰς τυχοδιώκτας ν' ἀνοίξωσι
διάφορα κατὰστήματα τοῦ αὐτοῦ εἶδους. Τὸ καφενεῖον
τῆς Régence, κείμενον ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Palais
Royal, μεγάλην ἐκτέτατο τὴν φήμην, πρὸ πάντων
ἐνεκα τῶν φοιτητῶν ἐν αὐτῷ κυβιστῶν. Τσαύ-
τη δ' ὑπῆρχε ἡ συρροὴ τῶν θεατῶν χάριν τοῦ Ἰωάννου
Ιακώβου Ῥουσσώ, ὅστις μολαυτά δὲν ἦτο μέγας
ποικτικῆς, ὥστε ὁ ἀστυνόμος ἠναγκάσθη νὰ διορίσῃ σκο-
πὸν παρὰ τὴν θύραν τοῦ καφενεῖου.

Τὰ κατὰστήματα ἐν οἷς παρασκευάζετο ὁ καφὲς
ἐπολλαπλασιάσθησαν ἀνεπαίσθητως. Ἐπὶ Λουδοβίκου
ΙΕ' ἡριθμοῦντο πλέον τῶν ἐξακισίων τὴν σήμερον
δὲ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὑπερβαίνει τὰ τρισχίλια.

A. K.